

RAPPORT

2008:4

Ørnulf Seippel

Spilleroverganger og klubb-
utfordringer i Oslo-fotballen

Ørnulf Seippel

Spilleroverganger og klubbutfordringer i
Oslo-fotballen

Institutt for samfunnsforskning

Oslo 2008

© ISF 2008
Rapport 2008:4

Institutt for samfunnsforskning
Munthes gate 31
Postboks 3233 Elisenberg
0208 Oslo
www.samfunnsforskning.no

ISBN: 978-82-7763-269-8 (webutgave)
ISSN: 0333-3671

Innhold

Forord	5
1. Innledning	7
2. Bakgrunn: Oslo-fotballen, flytting og noen antakelser.....	9
2.1. Kjennetegn og utviklingstrekk ved Oslo-fotballen	9
2.2 Flytting.....	11
2.3 Sosiale forskjeller i overganger	13
3. Omfang av overganger	15
3.1 Hvor mange overganger?.....	15
3.2 Når på året skjer overgangene	17
3.3 Overganger: Alder og kjønn	18
3.4 Hvilke klubber?	21
4. Klubber i nettverk	25
5. Oppsummering og diskusjon	37

Forord

I et møte på Institutt for samfunnsforskning (ISF) i januar 2007, drøftet Oslo Fotballkrets (OFK) og ISF mulighetene for forskningsprosjekter på bakgrunn av et notat fra OFK. Notatet tok utgangspunkt i det store og økende antall spillere som skiftet klubb, og i forlengelsen av dette en generell bekymring for klubblojaliteten til fotballspillere i Oslo. Ut fra dette ble det luftet mer konkrete muligheter for å bruke data om spilleroverganger mellom klubber for å få en bedre forståelse for spørsmål og problemstillinger knyttet til fire nivåer: kretsen, klubbene, lagene i klubbene og medlemmene. Spørsmålene som ble reist handlet blant annet om kommunikasjon mellom lag/klubb og krets, om frafall, om forholdet mellom lag og klubb og mellom lag og medlem. Til tross for at de tilgjengelige dataene om overganger ikke kan brukes til å gi fullgode svar på alle de spørsmålene som ble trukket fram som interessante, ble OFK og ISF likevel enige om å se på hva de dataene som var tilgjengelige kunne si oss om det problemkomplekset som ble skissert. Den foreliggende rapporten er svaret på denne utfordringen, og spørsmålet som først og fremst skal besvares er hvordan mønsteret av spilleroverganger mellom klubber i OFK faktisk ser ut. Blant de mest markante funnene i rapporten er at det har skjedd en betydelig økning i antall overganger fra 2000 til 2006, og at en veldig stor andel av overgangene finner sted i ungdomsfotballen. Rapporten er ut fra det også ment som et utgangspunkt for refleksjon omkring hva denne utviklingen kan bety: Hva kan den situasjonen og utviklingen som skisseres bety i forhold til aktivitet (medlemstall, aktivitetstyper, sportslige resultater), organisasjon, ressurstilgang (frivillig innsats, offentlig støtte, sponsorinntekter, anlegg/baner) og forholdet til politikk, marked og andre aktører som kan være viktige for fotballen. En foreløpig versjon av denne rapporten ble presentert på OFKs arbeidshelg 12. januar, og kommentarer fra deltakere her har vært til nytte ved utarbeidelse av den endelige rapporten.

Oslo, mai 2008

Ørnulf Seippel

Innledning

Utgangspunktet for denne rapporten er altså at Oslo Fotballkrets (OFK) på den ene siden var opptatt av hva et økende antall spilleroverganger betydde for ulike sider ved organiseringen av Oslo-fotballen, og på den andre siden hadde data som omhandlet alle spilleroverganger mellom fotballklubber i Oslo. Tanken var så at man ut fra en bedre oversikt over omfang og mønster i spilleroverganger også kunne få en bedre forståelse for hva slike mønster i overganger reflekterte (hva skyldes de?) og hva de i sin tur hadde betydning for. Målet for denne rapporten er ut fra dette følgelig først og fremst å gi en empirisk oversikt over spilleroverganger i Oslo Fotballkrets. Tanken er at denne oversikten skal kunne fungere som en invitasjon til å tenke omkring spørsmålet om hvorfor man har fått en situasjon og en utvikling som den som beskrives her, og hva den eventuelt kan bety for Oslo-fotballen.

Data fra 2006 om spilleroverganger i Oslo Fotballkrets er blitt stilt til disposisjon for Institutt for samfunnsforskning (ISF), og det er altså analyser av disse dataene som ligger til grunn for diskusjonene i denne rapporten. Helt konkret inneholder datasettene informasjon om spilleroverganger mellom klubber i Osloområdet og forteller om spillers alder, kjønn og bostedsadresse (postnummer), dato for overgang, hvilken klubb spiller går fra og til og klubbens geografiske tilknytning.

Kapittel 2 ser nærmere på to utvalgte sider ved bakgrunnen for de mer konkrete analysene som følger. For det første skal jeg se på noen forhold som kan tenkes å ha betydning for spilleroverganger: noen sentrale kjennetegn og utviklingstrekk når det gjelder Oslo-fotballen, og enkelte trekk ved de mer generelle flyttemønstrene i Oslo. For det andre inneholder dette kapittelet også mer teoretiske diskusjoner av hvordan det er rimelig å forvente at overgangsmønstrene ser ut, har endret seg og eventuelt er forskjellige i ulike sosiale grupper.

Deretter er det lagt opp til to hovedtyper av analyser i denne rapporten, og disse dekker ulike sider av problemområdet som skal belyses. I den første av de to hovedtilnærmingene (kapittel 3), skal jeg se på forekomsten av overganger mellom klubber: Hvor mange overganger finner faktisk sted? Når på året finner de sted? Hvordan varierer overgangene med kjønn og alder? For

det andre (kapittel 4) skal jeg se på spillerovergangene som sosiale nettverk, der hver overgang representerer en relasjon (et nettverk) mellom to klubber. Om man da samlet ser på flere overganger kan man danne seg et bilde av hvordan klubbene inngår i nettverk (av overganger) og ut fra dette kan man i sin tur gjøre seg en del antakelser om hva slags roller klubbene spiller i forhold til utviklingen av fotballen i Oslo. Er det noen (typer av) klubber som er mer sentrale i disse nettverkene enn andre klubber? Er det ulike (typer av) klubber som tenderer mot å finne hverandre i spesielt tette nettverk? Er det slik at det er noen få klubber som har en stor tilgang på spillere mens andre bare mister spillere? Hvordan varierer dette i forhold til ulike aldersgrupper og i forhold til kjønn? Ut fra en slik nettverksanalyse kan det altså være mulig å skille mellom ulike typer av klubber ut fra hva slags roller de har i forhold til spilleroverganger. Rapportens siste del (kapittel 5) skal dels oppsummere de viktigste funnene, men den representerer også et forsøk på å spekulere litt omkring hva som ligger til grunn for de funnene som er gjort og hva de eventuelt kan tenkes å bety for klubbene: Hvorfor har man fått den voldsomme økningen i antall overganger og hva betyr disse endringene for klubbene?

Bakgrunn: Oslo-fotballen, flytting og noen antakelser

Det virker i utgangspunktet rimelig å skille mellom to hovedtyper av klubb-skifter. For det første har man de overgangene som skyldes eksterne, omkringliggende og ikke-fotballmessige årsaker, og den viktigste av disse grunnene vil være at folk flytter. For det andre er det overganger som i større grad skyldes interne forhold i klubbene: at man søker seg mot en klubb som i større grad passer for ens sportslige ambisjoner (om det så er «opp» eller «ned»), at man av det man kan kalle sosiale grunner melder overgang til en annen klubb, eller at det skjer organisatoriske endringer – klubber legger ned lag – som gjør at man nærmest blir tvunget til å bytte klubb om man ønsker å fortsette å spille fotball. Det er også grunn til å tro at de ulike grunnene til å skifte klubb varierer mellom kvinner og menn og ulike aldersgrupper. I dette kapittelet skal jeg se nærmere på disse tre forholdene som bakgrunn for å forstå de mønstrene av overganger som skal diskuteres i kapittel tre, fire og fem. Først skal jeg vise til en del kjennetegn og utviklingstrekk i Oslo-fotballen (interne grunner). Dernest skal jeg se nærmere på de mer generelle flyttemønstrene i Oslo (eksterne grunner). Til slutt skal jeg reflektere litt omkring hvordan det kan være rimelig å forvente at endringer i mønsteret av spilleroverganger i Oslo Fotballkrets kan ha betydning for utviklingen av fotballen i Oslo.

2.1. Kjennetegn og utviklingstrekk ved Oslo-fotballen

Norsk idrett er organisert langs to «linjer». For det første er alle idretter organisert i et særforbund (f.eks. Norges Fotballforbund). Her er hver enkelt klubb tilknyttet sin idrett gjennom et særforbund. Samtidig er idretten også organisert regionalt slik at hver enkelt klubb også tilhører en krets (f.eks. Oslo Idrettskrets). For de større idrettene vil de to linjene (idrett og geografi) krysse hverandre i det idrettene også vil ha et organisasjonsledd på kretsnivå (f.eks. Oslo Fotballkrets). Oslo Fotballkrets, som er i fokus her, er landets største fotballkrets med 186 registrerte klubber som organiserer fotball, og disse

klubbene representerer igjen 3307 lag, hvorav 746 lag (23 % av lagene) er jentelag (2006).¹

Det ser ikke ut til å ha vært mye fokus på overganger mellom klubber tidligere², men generelt synes det rimelig å anta at antallet overganger har vært lavere tidligere enn det er i dag. Det er også en del konkrete utviklingstrekk som peker i retning av at det har skjedd en utvikling som gjør det mer «naturlig» for spillere å bytte klubb. En del av disse endringene ser også ut til å være av en så ny dato at det dessuten er rimelig å forvente at de kan ha påvirket utviklingen i Oslo-fotballen fra år 2000 til 2006 på en måte som altså kan ha hatt betydning for antallet spilleroverganger (både totalt omfang og for hvordan de kan knyttes til ulike grupper). I det følgende skal jeg kort se på en del av disse utviklingstrekkene og forsøke å antyde hva de kan ha betydd for overgangsmønstrene.

Et første forhold som med all sannsynlighet har ført til at antallet overganger har vokst, er at aktiviteten i OFK har økt med 32 % fra 2000 til 2006. For det andre har det skjedd en omfattende utbygging av kunstgressbaner i Oslo i løpet av i de siste årene. Man kan dels forvente at dette har vært med på å bidra til den generelle økningen i antall spillere, men det kan også ha bidratt til at det er blitt en større forskjell mellom klubber: mellom de som disponerer (mye tid på) en kunstgressbane og de som ikke gjør det. Dette kan altså være ett av flere bidrag til at det har skjedd en spesialisering av lag i den forstand at de har ulike typer av tilbud, og da først og fremst i forhold til sportslig nivå.

Et tredje forhold, som er mer generelt, men som også med all sannsynlighet reflekteres i Oslo-fotballen, er et mer utbredt fokus på å bedre prestasjoner. Et uttrykk for en slik utvikling er klubber som er i ferd med å bygge opp en eller annen form for fotballakademi, der man tilbyr en mer faglig basert opplæring. Et annet uttrykk for en slik utvikling er at enkelte av de mest ambisiøse lagene utvikler samarbeidsrelasjoner til andre «lokale» lag som da nærmest fungerer som farmerlag for mer eliteorienterte lag. En mer omfattende og grundig satsing på kretslag og spillerutvikling i regi av kretsen vil også kunne bidra til en slik differensiering. Nok en utviklingstrend som kan sees som en del av et slikt mønster er at det er stadig flere som knytter utdannelse til idrett: Det er en rekke videregående skoler som tilbyr fotball-linjer og også på ungdomskolenivå finnes det nå idrettslinjer. Et siste utviklingstrekk som understreker at det brukes mer ressurser på å øke prestasjonsnivået, er en tendens til at klubber samarbeider om felles lag som skal kunne gi et bedre sportslig tilbud til de som vil satse på dette: På kvinnesiden er Grei-Linderud

1. <http://www.fotball.no/files/%7BA0E1D4E8-7437-4276-806A-045CA2B33A3C%7D.pdf>

2. Arnesen, Finn og Thoresen, Arne (2005), *Oslo Fotballkrets 1905-2005. 100 år*. Oslo: Oslo Fotballkrets. Goksøyr, Matti og Olstad, Finn (2002), *Fotball: Norges fotballforbund 100 år*. Oslo: Norges fotballforbund.

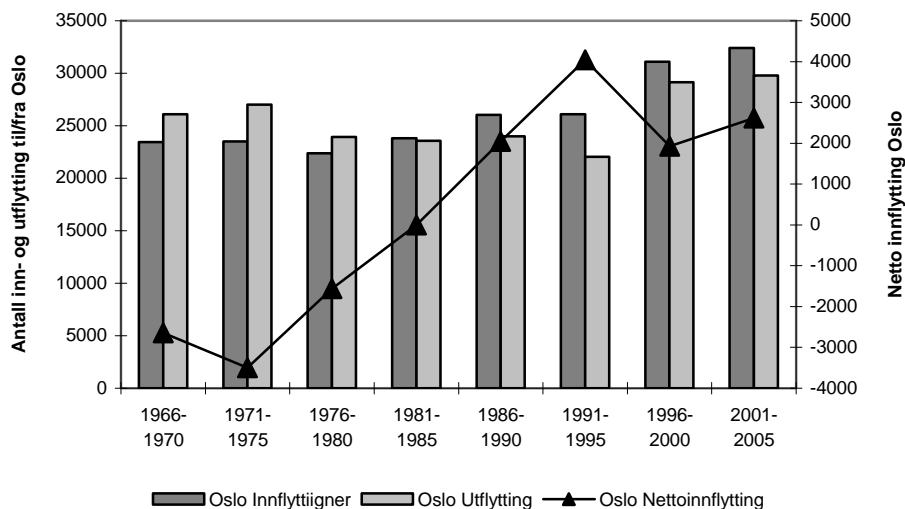
et eksempel på dette, på herresiden er det mest kjente eksempelet på denne typen samarbeid Bjerkealliansen der Hasle-Løren, Årvoll og Linderud har gått sammen om en mer spisset satsing på de beste.

Alt i alt er dette utviklingstrekk som peker i retning av en tendens til spesialisering som i sin tur med all sannsynlighet fører til at antallet overganger vil øke: det er rett og slett mer nærliggende å bytte klubb når det er større forskjeller mellom hva fotball betyr for folk og hva slags opplegg klubbene tilbyr (endring både i tilbud og etterspørsel). Man kan altså regne med at det er i ferd med å bli en større bevissthet om hva slags klubb man velger å spille for, og om man antar at den første klubben spillere søker mot er «den lokale» klubben, skulle dette altså innebære at stadig flere deretter søker seg mot andre klubber, og at det er flere spillere som er på vandring mellom klubber på jakt etter sitt ambisjonsnivå.

2.2 Flytting

Den første og mest nærliggende grunnen til at mange velger å melde overgang mellom klubber er antakeligvis at de flytter, og at de derfor velger å spille for en klubb som ligger nærmere sitt nye bosted. En avgjørende faktor for antallet overganger er med det hvor stor andel av befolkningen som faktisk flytter i løpet av et år. Tall fra Statistisk Sentralbyrå viser at det er et stort antall personer som flytter inn og ut av Oslo hvert år. Mens det for førti år siden var flere som flyttet ut av Oslo enn til Oslo, skjedde det en endring rundt 1980 og etter dette har det vært flere som flytter til enn fra Oslo (figur 1).

Figur 1. Antall innflytting til og utflyttinger fra Oslo fra 1966 til 2005 (kolonner, målestokk: venstre y-akse), og nettoinnflytting til Oslo (linje, målestokk: høyre y-akse)

Kilde: SSB

Det kanskje viktigste forholdet for å forstå overganger mellom lag i Oslo er imidlertid flyttemønsteret innen Oslo (tabell 1). Tall fra Statistisk Sentralbyrå viser at i 2006 flyttet neste 75000 personer innen Oslo, noe som innebærer at godt over 13 % av innbyggerne i Oslo flytter i løpet av et år. Det er nok rimelig å anta at en stor del av disse flyttingene bare er innen et lokalmiljø slik at de ikke egentlig begrunner en klubbovergang, men det er likevel sannsynlig at det høye flyttetallet i seg selv er årsak til at antallet overganger mellom klubber i Oslo er høyt. Det vil være sannsynlig at flytting i større grad vil føre til klubbytte blant unge spillere enn eldre, da eldre spillere både kan ventes å ha en sterkere tilknytning til et lag (om de har vært medlem i flere år), men også ved at de lettere enn yngre vil kunne bevege seg over større områder. Man ser også at det er noe flere menn enn kvinner som flytter.

Tabell 1. Flyttinger innenfor Oslo kommune sammenliknet med landsgjennomsnittet. 2006

	Antall flyttinger			Flyttinger per 1 000 av middelfolkemengden		
	Alle	Menn	Kvinner	Alle	Menn	Kvinner
Hele landet	394 171	193 954	200 217	84,6	83,8	85,3
Oslo	74 298	37 354	36 944	136,7	140,5	133,1

Kilde: SSB

Et forhold som vil kunne være av betydning på omfanget av overganger, er rett og slett størrelsen på ungdomskull som igjen vil reflekteres i antall fotballspillere. Siden fotballen dekker så mange aldersgrupper, er det vanskelig å ta høyde for dette i en studie av det omfang som dette.

2.3 Sosiale forskjeller i overganger

Det er altså tre sett av hovedgrunner til at spillere velger å bytte klubb, og i det følgende skal jeg helt kort antyde hvordan det er rimelig å forvente at disse ulike typene av spilleroverganger (i) henger sammen med sosiale forhold (spillers kjønn og alder) og (ii) har utviklet seg over tid.

Når det gjelder flytting som grunn til å bytte klubb er det ikke grunn til å forvente veldig sterke sosiale forskjeller, men det kan være at barn og unge i større grad blir «tvunget» til bytte klubb ved flytting enn eldre som altså lettere kan reise lenger, og det er også en liten overvekt av menn som flytter i forhold til kvinner.

Den viktigste grunnen til å bytte klubb slik det framstår over, er nok at det har skjedd en mer utpreget arbeidsdeling mellom klubber og at stadig flere derfor bytter klubb for å finne en som passer – enten opp eller ned - i forhold til sportslige eller sosiale hensyn. Spillere med høye ambisjoner vil trekkes mot klubbene med ambisiøse opplegg, og spillere med lavere sportslige ambisjoner eller som ikke når det nivået disse klubbene holder, vil søke seg vekk fra de mest ambisiøse klubbene. Selv om fotball er blitt den største kvinneidretten i Norge, er det god grunn til å anta at gutter/menn i større grad opplever fotball som viktig – som noe som gir status og som er en mulig karrierevei – og derfor også i større grad bytter klubb: Mange vil prøve seg i gode klubber, og mange av disse vil ved en senere anledning bevege seg «nedover» i systemet igjen til mindre ambisiøse klubber. Kjønnsforskjeller i overganger vil også kunne påvirkes av at det er færre kvinnelag der det virkelig satses ressurser, noe som i sin tur kanskje gjør det mer påkrevet av jenter med ambisjoner

å bytte klubb enn gutter. Det er likevel all grunn til å anta at gutter alt i alt bytter klubb oftere enn jenter.

Selv om det nok er slik at folk har en tendens til å flytte mer i enkelte perioder i livet – f.eks. ved overgang fra skole til studier og fra studier til arbeid – er det nok likevel rimelig å anta at de største alderforskjellene når det gjelder overganger er knyttet til forhold internt i fotballen, og først og fremst i forhold til at de med høye ambisjoner trekkes mot de gode klubbene. Denne tendensen kan, både for jenter og gutter, antas å være sterkest i årene etter at man begynner med 11-er. Det er også rimelig å forvente overganger som reflekterer denne hovedtrenden: en del (lokale) spillere vil forlate de gode klubbene for mer passende (sosiale) opplegg i andre klubber, og en del av de spillerne som går til de mest ambisiøse klubbene vil med all sannsynlighet bevege seg tilbake eller ned på et lavere nivå når det viser seg at de ikke når de målene de hadde. Men alt i alt er det all grunn til å anta at det er et eller annet sted i aldersgruppen 14-18 at man vil ha flest overganger.

Når det gjelder overganger som skyldes organisatoriske forhold – f.eks. at lag opphører og at de som vil fortsette må bytte klubb – er det vanskelig å se at det her er forskjeller i forhold til kjønn og alder. Det er i stedet rimelig å forvente at dette kan være betinget av organisatoriske forhold der særlig størrelsen på lagene vil kunne være viktig: jo mindre klubber, jo mer sårbart vil tilbudet være.

Omfang av overganger

I det følgende presenteres en del grunnleggende fakta om spilleroverganger mellom klubber i Oslo Fotballkrets. Jeg skal starte med å se på antallet overganger (3.1), før jeg går over til å se på når på året de finner sted (3.2). Som vist over er det med all sannsynlighet betydelige kjønns- og aldersforskjeller når det gjelder overganger, og dette er temaet for den neste delen (3.3). Til slutt i dette kapittelet skal jeg se nærmere på hvilke klubber som peker seg ut med flest overganger: inn og ut (3.4). I noen tilfeller er data for både 2000 og 2006 tilgjengelig, og jeg vil i noen få tilfeller kunne sammenlikne med situasjonen på de to tidspunktene for å få fram om og hvordan dette eventuelt er et felt i endring. Det er også viktig å være klar over at når man som her ser på enkelte år (først og fremst 2006) så er det mulig at det man finner er særegenheter for disse årene, og ikke generelle trekk.

3.1 Hvor mange overganger?

I datamaterialet jeg rår over, er det flere muligheter til å se på overganger i Oslo Fotballkrets. For det første kan jeg se på alle overganger som involverer en klubb i OFK, men som da også kan involvere klubber utenfor Oslo: spiller går fra klubb i OFK til klubb utenfor, eller spiller kommer fra klubb utenfor OFK til klubb i OFK. For det andre kan jeg – og det er dette tallet OFK opererer med – se på de overgangene der den klubben som mottar spillere tilhører OFK. En siste mulighet innebærer overganger der begge klubbene som er involvert tilhører OFK.

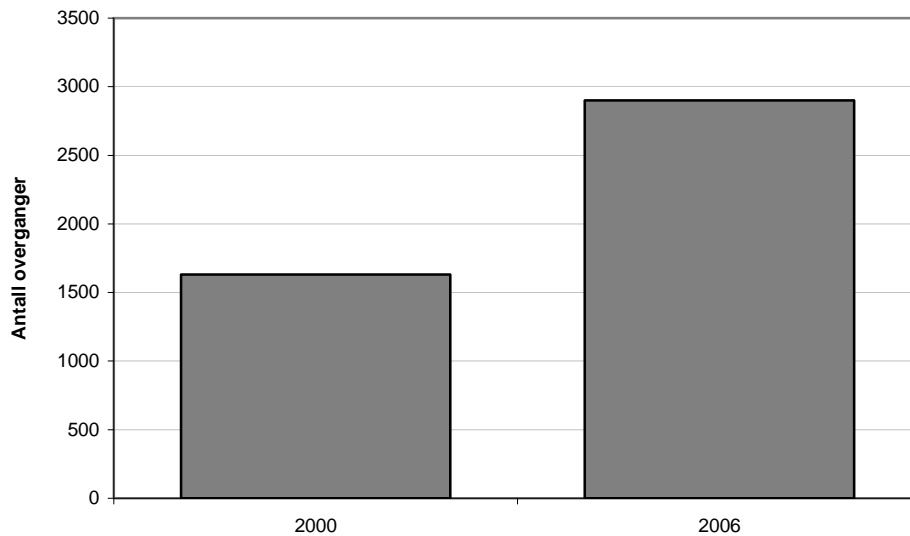
I analysene som følger, har jeg valgt denne siste muligheten: begge klubbene som er involvert i overgangen skal tilhøre OFK. Det er flere grunner til dette valget, men de viktigste er at det er mer håndterlig (metodisk) og oversiktlig (enklere å framstille visuelt). Utover dette er det også rimelig å anta at det er de overgangene som finner sted innen kretsen som er av størst interesse om man er opptatt av forholdet mellom klubb og spiller da overganger som skjer ut og inn av kretsen sannsynligvis i større grad reflekterer flyttemønstre

enn forskjeller mellom lagene innen kretsen. Til sist er det også slik at de overgangene som skjer innen kretsen er av størst interesse rent idrettspolitisk – det er der man kan gjøre noe – for OFK.

Når det gjelder antall overganger var det i 2006 i Oslo (med inn og ut av kretsen) 3579 overganger, bare innen kretsen 2415 og ut fra OFKs regnemåte 2900 overganger.³ I følge OFK var det i 2000 1632 tilsvarende overganger i Oslo. Dette tyder på at antallet overganger fra 2000 til 2006 har økt med om lag 65 %, og om man tar høyde for en aktivitetsvekst på 32 %, blir den reelle økningen i antallet overganger om lag 30 % (se figur 2).

Figur 2. Antall overganger i Oslo Fotballkrets, 2000 og 2006

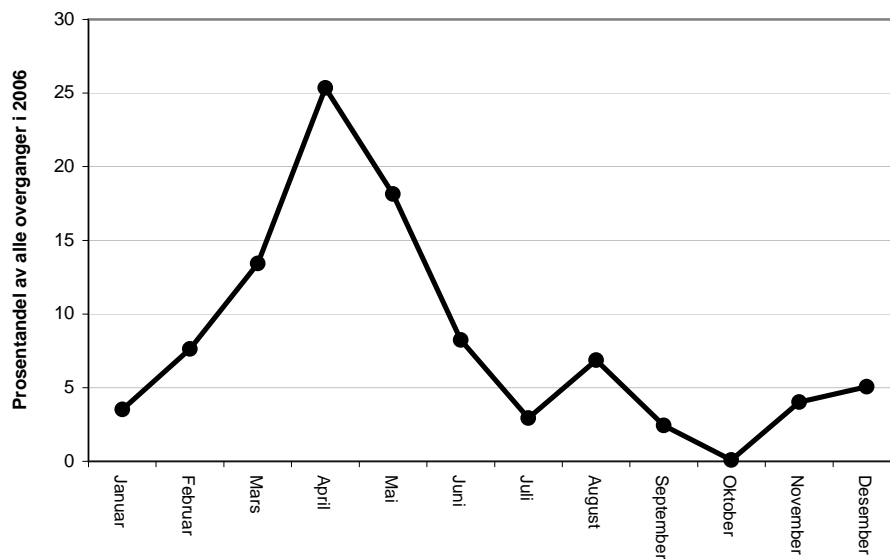

3. Dette tallet (2900) er beregnet ut fra de data jeg har hatt tilgjengelig. OFKs egen beregninger sier at dette tallet er 2708.

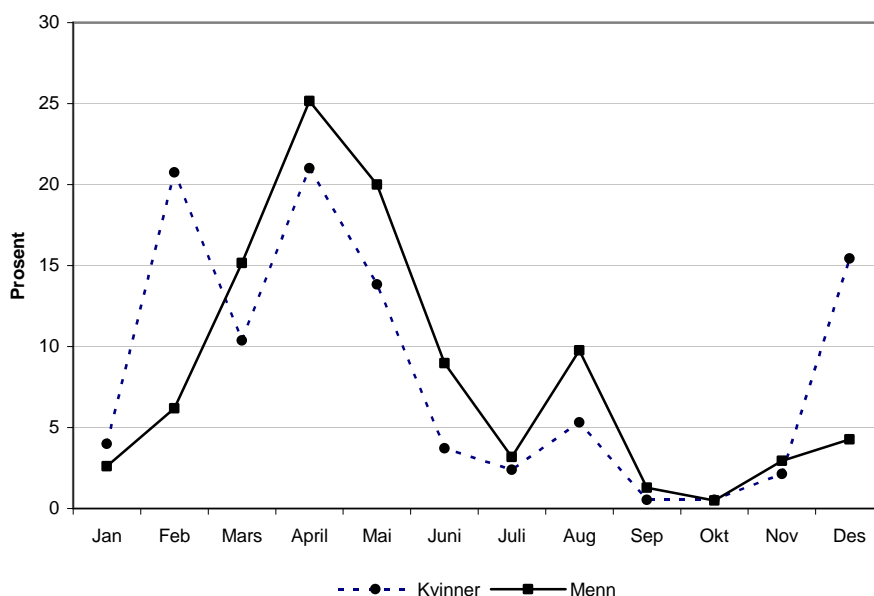
3.2 Når på året skjer overgangene

Det er altså to hovedårsaker til at folk bytter fotballklubb. For det første kan overganger skyldes at man flytter, og i den grad overganger mellom klubber skyldes flytting, er det ingen grunn til å tro at det skulle være veldig store forskjeller med hensyn til når på året de finner sted. Man kan antakeligvis regne med at man kanskje spiller ut en sesong i en klubb før man begynner i en ny, slik at overganger vil ha en tendens til å finne sted mellom sesonger heller enn i sesonger. For det andre skyldes overganger at man bytter klubb på grunn av sportslige, sosiale eller organisatoriske forhold, og her er det enda mer sannsynlig at dette gjøres utenfor sesongen. Man kan jo også tenke seg at spillerovergangene slik de her framstår formelt ikke samsvarer helt med den virkelige overgangen – bortsett fra de som skjer i sesongen og er knyttet til det å kunne spille for et lag – og kanskje hopper seg opp fram mot anledningen (sesongen) der det er helt avgjørende å ha det formelle i orden. Samlet sett skulle man da kunne anta at overganger for en stor del finner sted utenfor sesongen, og at de har en tendens til å hope seg opp fram mot sesongstart.

Figur 3. Overganger i Oslo Fotballkrets i forhold til tidspunkt på året (måned)

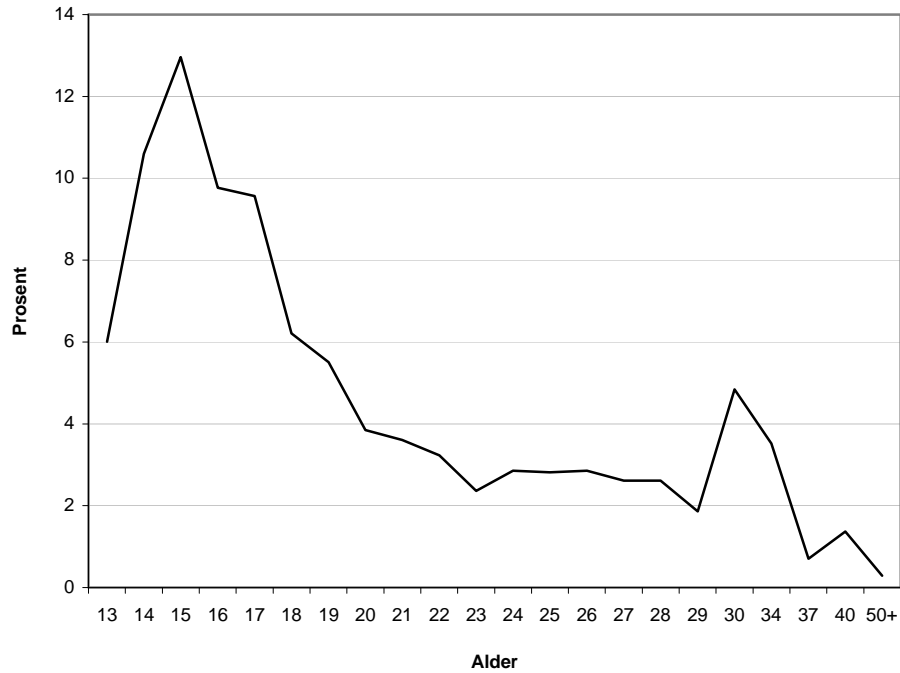
Figur 4. Overganger i Oslo Fotballkrets i forhold til tidspunkt på året og kjønn, 2006

Tallene i figur 3 reflekterer også helt klart disse antakelsene. For det første er det et tydelig toppunkt i overganger i april, dvs. forut for sesongstart. For det andre er det en markant, men mye mindre, oppgang i august, noe man kan anta er før høstsesongen. Utover dette er det generelle mønsteret en vekst fra årsskiftet fram mot sesongstart med en kraftig vekst de siste månedene og deretter (med august som et unntak) et jevnt fall i antall overganger fram mot årsskiftet. Det er også forskjeller mellom menn og kvinner, der det ser ut som om menn/gutter i større grad enn kvinner/jenter er orientert omkring to toppunkter (april, august). Dette kan altså tyde på at gutters overganger i større grad er valgte overganger (figur 4).

3.3 Overganger: Alder og kjønn

I forhold til alder har jeg argumentert for at man kan forvente at det er flere yngre enn eldre fotballspillere som bytter klubb. Dette skyldes både forhold knyttet til flytting og valg av klubb ut fra fotballmessige og sosiale forhold.

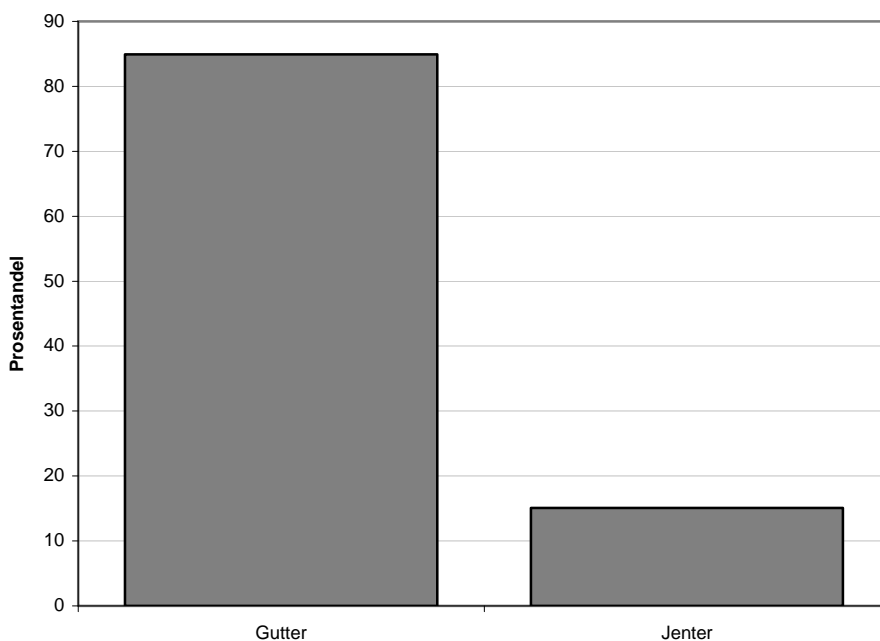
Figur 5. Andel overganger i forhold til alder 2006

I figur 5, som viser antall overganger i 2006 i forhold til alder, blir disse antakelsene bekreftet til fulle, og man kan vel også si at tendensene til at klubb-skiftene kommer blant de yngre er enda mer markant enn forventet. Ser man på alle overgangene for 2006 samlet, ser man at det skjer en eksplosjonsartet vekst i overganger fram mot 15 års alder. Det er så en liten ujevn men alt i alt nedadgående trend fram mot slutten av tyveårene. Når det gjelder tallene for de over 30, er disse preget av at flere aldersgrupper her er slått sammen. Som en oppsummering kan man her trygt konkludere med at det er blant de unge det er flest overganger mellom klubber.

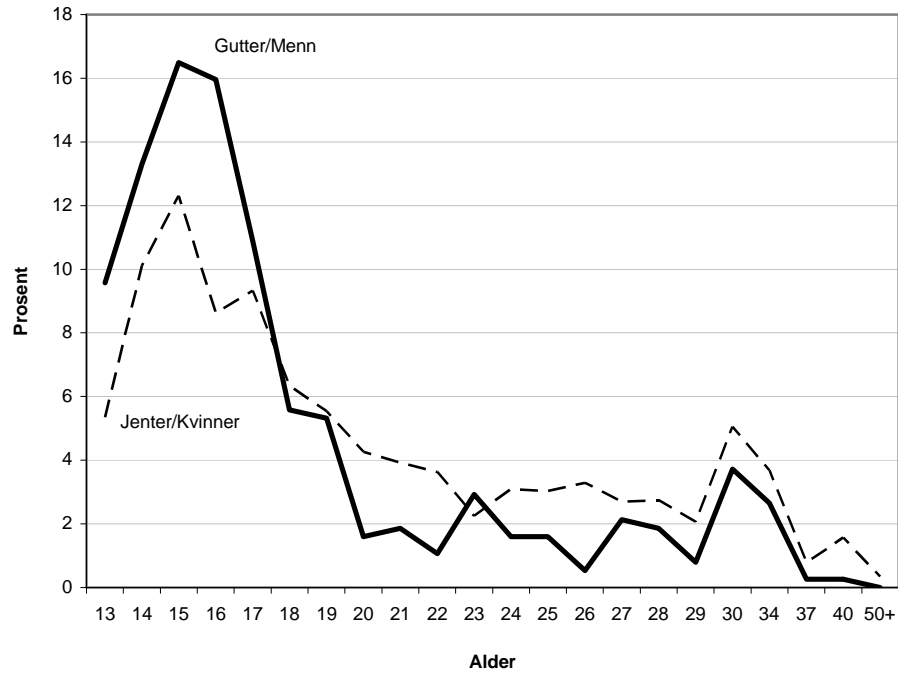
I forhold til kjønnsforskjeller (figur 6) er det altså god grunn til å anta at fotball for gutter/menn ofte framstår som viktigere – gir status, er del av ens identitet, framstår som en mulig karrierevei – enn for jenter. Det er også litt flere menn enn kvinner som er på flyttetfot, noe som ytterligere kan bidra til å styrke en slik tendens. Som forventet finner man også slike kjønnsforskjeller, og igjen er de kanskje enda mer markante enn man kunne antatt: 12 % av overgangene involverer jenter, 88 % gutter.

Ser man alder og kjønn i sammenheng kommer (figur 7), viser det seg at i tillegg til at menn/gutter utgjør et klart flertall, så er også en større andel av gutte-/herreovergangene å finne i de yngste årsklassene: fram til rundt 17-18 år er det en større andel av slike enn i de eldre årsklassene. Dette tyder altså på at det er en mer utpreget spesialisering av fotballen blant gutter enn jenter.

Figur 6. Spilleroverganger i forhold til kjønn, 2006

Figur 7. Andel av overganger i ulike aldersgrupper i forhold til kjønn (2006)

3.4 Hvilke klubber?

Over har jeg sett hvordan overganger varierer med tidspunkt på året, kjønn, alder og mellom to tidspunkt (2000 og 2006). Et siste interessant kjennetegn er rett og slett hvilke klubber som, i større eller mindre grad, er involvert i overgangsmarkedet. Det er (minst) tre mulige måter å se på enkeltklubbers posisjon når det gjelder spilleroverganger: (1) Hvor mange spillere *mottar* en klubb? (2) Hvor mange spillere *mister* en klubb? og (3) Hvor mange spillere mister en klubb i forhold til hvor mange den mottar (*netto*). Videre er det flere mulige inndelinger man kan bruke når man skal se mønstre i overgangsmarkedet. Jeg har valgt å presentere disse tallene for fire grupper: ut fra kjønn og ut fra et skille mellom ungdoms fotball (13-19 år) og voksen fotball (20 år +). Videre har jeg valgt, igjen for å gjøre informasjon overskuelig, å ta med de 20 lagene med høyest score på de to enkleste av målene som brukes (miste spillere, motta spillere), mens jeg har valgt å inkludere de ti klubbene med henholdsvis høyest og lavest netto sum når det gjelder det siste målet (netto).

Tabell 2. Klubber mer flest og færrest overganger i ungdomsfotball, jenter

Jenter 13-19 år, mistet spillere		Jenter 13-19 år, mottatt spillere		Jenter 13-19 år, netto tilgang/avgang spillere
Helset IF	39	Hauger FK	37	Helset IF -39
FK Nittedal	23	Gjelleråsen IF	26	FK Nittedal -23
Monolitten IL	16	Vollen UL	19	Monolitten IL -16
Frisk-Asker, IF	15	Bygdø Monolitten IL	16	Frisk-Asker, IF -15
Asker Kvinner	11	Grei, SF	14	Hasle-Løren IL -9
Hasle-Løren IL	9	Vålerenga	14	Romsås IL -8
Romsås IL	8	Bærums Verk IF	12	Bærum SK -6
Nordstrand IF	7	Asker Kvinner	10	Haslum IL -6
Bærum SK	6	KFUM-Kam. Oslo	8	Vestli IL -5
Haslum IL	6	Oppsal	8	Rustad IL -4
Rustad IL	6	Kolbotn IL	7	Røa IL 5
Øvrevoll BK	6	Nordstrand IF	7	Kolbotn IL 6
Nordby IL	5	Skeid	7	Stabæk 7
Vestli IL	5	Stabæk	7	Bærums Verk IF 8
Bækkelagets SK	4	Røa IL	6	Grei, SF 11
Bærums Verk IF	4	Fossum IF	4	Vålerenga 14
Klemetsrud	4	Grorud IL	4	Bygdøy Monolitten 16
Oppsal	4	Korsvoll IL	4	Vollen UL 18
Skeid	4	Ås IL ikke aktiv	4	Gjelleråsen 26
Grei, SF	3	Kjelsås IL	3	Hauger FK 36

Tabell 3. Klubber mer flest og færrest overganger i voksenfotball, jenter

Jenter 20 år +, mistet spillere		Jenter 20 år +, mottatt spillere		Jenter 20 år +, netto tilgang/avgang spillere
Skeid	8	Andes IK	7	Andes 7
FK Nittedal	7	Vålerenga	7	Vålerenga 5
Røa IL	6	Manglerud Star , IL	6	Manglerud Star , IL 5
Koll, IL	5	Oslostudentenes IK	6	Oslostudentenes IK 5
Asker Kvinner	4	Bækkelagets SK	5	Putten IF 4
Linderud IL	4	Putten IF	5	Bækkelagets SK 3
Fossum IF	3	Hakadal IL	4	Hakadal IL 3
Ås IL ikke aktiv	3	Linderud IL	4	Nesodden 2
Abildsø IL	2	Sverige	4	Kjelsås IL -2
Bækkelagets SK	2	Bøler IF	2	Lambertseter IF -2
Grei, SF	2	Ellingsrud IL	2	Nittedal IL -2
KFUM-Kam. Oslo	2	Nesodden IF	2	Ski IL -2
Kjelsås IL	2	Røa IL	2	Snarøen SK -2
Kolbotn IL	2	Skeid	2	Asker Kvinner -3
Lambertseter IF	2	Tjernet BK	2	Fossum IF -3
Nittedal IL	2	Tveita IL	2	Røa IL -4
Ski IL	2	Varpe BK	2	Linderud IL -4
Snarøen SK	2	Ås IL	2	Koll, IL -5
Vålerenga	2	Asker Kvinner	1	Skeid -6
BUL, IL	1	Australia	1	FK Nittedal -7

Tabell 4. Klubber mer flest og færrest overganger i ungdomsfotball, gutter

Gutter 13-19 år, mistet spillere		Gutter 13-19 år, mottatt spillere		Gutter 13-19 år, netto tilgang/avgang spillere	
Skeid	62	Vålerenga	79	Haugerud	50
Vålerenga	58	Stabæk	59	Skeid	29
Hellerud, SK	57	Haugerud IF	51	Stabæk	29
Bærum SK	44	Skeid	51	Lommedalens	26
Ski IL	39	Bærum SK	46	AskerHerrer	21
Ås IL ikke aktiv	39	Asker Herrer	38	Veitvet	19
Frigg Oslo FK	33	Ås IL	37	Heming	18
Frisk-Asker, IF	31	KFUM-Kam. Oslo	34	Nordstrand	16
Stabæk	30	Lyn	34	Follo	15
Hosle IL	29	Skeid	34	KFUM	15
Øvrevoll BK	28	Nordstrand IF	31	Abdsø	-16
Lyn	26	Lommedalens IL	26	Bjørndal	-18
Helset IF	25	Grei, SF	25	Øvrevoll	-20
Lindeberg SK	25	Heming, IL	22	Lindeberg	-22
Ready	22	Vollen UL	22	Helset	-24
Bjørndal IF	20	Langhus IL	21	Hosle	-26
Abildsø IL	19	Veitvet SK	21	Ski	-26
Lambertseter IF	19	Kolbotn IL	20	Frigg	-28
Holmlia SK	18	Kjelsås IL	18	FriskAsker	-30
KFUM-Kam. Oslo	18	Follo	17	Hellerud	-57

Tabell 5. Klubber mer flest og færrest overganger i voksenfotball, gutter

Gutter 20 år +, mistet spillere		Gutter 20 år +, mottatt spillere		Gutter 20 år +, netto tilgang/avgang spillere	
Skeid	28	Haugerud IF	28	HaugerudIF	28
Ullern IF	25	Gjelleråsen IF	22	GjelleråsenIF	20
Klemetsrud	23	Skeid Fotball	20	Skeid	20
Oslo Øst, FK	23	Fossum IF	18	BjørndalIF	17
Vålerenga	23	Klemetsrud	18	KarihaugenIL	17
Øvrevoll BK	23	Bjørndal IF	17	ManglerudStarTopp	15
Hellerud, SK	21	Karihaugen IL	17	VoldsløkkaBK	15
Mercantile FK	21	Manglerud Star Topp	17	SnarøenSK	14
Bærum SK	20	Nordstrand IF	16	EikeliSF	13
FK Nittedal	20	Asker Fotball Herrer	15	SageneIF	10
Ellingsrud IL	18	Voldsløkka BK	15	ØvrevollBK	-11
Ready	18	Snarøen SK	14	EllingsrudIL	-11
Grorud IL	16	Vollen UL	14	BærumSK	-13
Ås IL ikke aktiv	16	Eikeli SF	13	BarnetkamerateneFK	-14
Barnetkameratene FK	14	Sagene IF	13	UllernIF	-15
Grei, SF	14	St.Hanshaugens IF	13	Skeid	-18
Nordstrand IF	14	Vålerenga	13	FKNittedal	-20
Røa IL	14	Grorud IL	12	Hellerud,SK	-21
Stabæk	13	Korsvoll IL	12	MercantileFK	-21
Bøler IF	12	Ready	12	OsloØst,FK	-23

De fire tabellene rommer mye informasjon og tall om enkelte lag, og taler langt på vei for seg selv. Om man skal forsøke å finne fram til mer generelle tendenser er ikke det enkelt, delvis fordi en del av de mest markante overgangsmønstrene skyldes at lag legges ned. Hvis man starter med de yngre jentene, kan det se ut som om klubbene med høyeste avgang og tilgang på spillere er eksempler på dette (at lag legges ned), der svært store antall spillere forlater klubber uten at disse mottar spillere. Et neste funn er at selv gode klubber som man vil vente mottar mange spillere (f.eks. Asker Kvinner) også mister omtrent like mange spillere som de mottar, og dermed ikke har noen spesielt høye eller lave nettotall. Sammenlikner man de yngre med de eldre ser man også (i overensstemmelse med det høyt totaltallet for overganger blant yngre) at det er langt høyere antall overganger for de klubbene som peker seg ut i de yngre årsklassene enn for de med høyest overgangstall blant de eldre. For ungdomsfotballen for gutter er overgangstallene høye, og det er ikke lett å ane om det er enkeltklubber som organisatorisk bryter sammen (som det kunne se ut som på kvinnesiden), og her er det i stedet de ambisiøse og populære klubbene som ser ut til å dominere. På samme måte som for de sportslig ambisiøse kvinnelagene har disse lagene både høy tilgang på og avgang av spillere slik at de ikke dukker opp som «overgangsvinnere/tapere» med høye/lave nettotall. Men det er altså tydelig at enkelt klubber tiltrekker seg spillere, og det kan også synes som om det er enkelte klubber som i større grad enn andre leverer spillere til disse lagene.

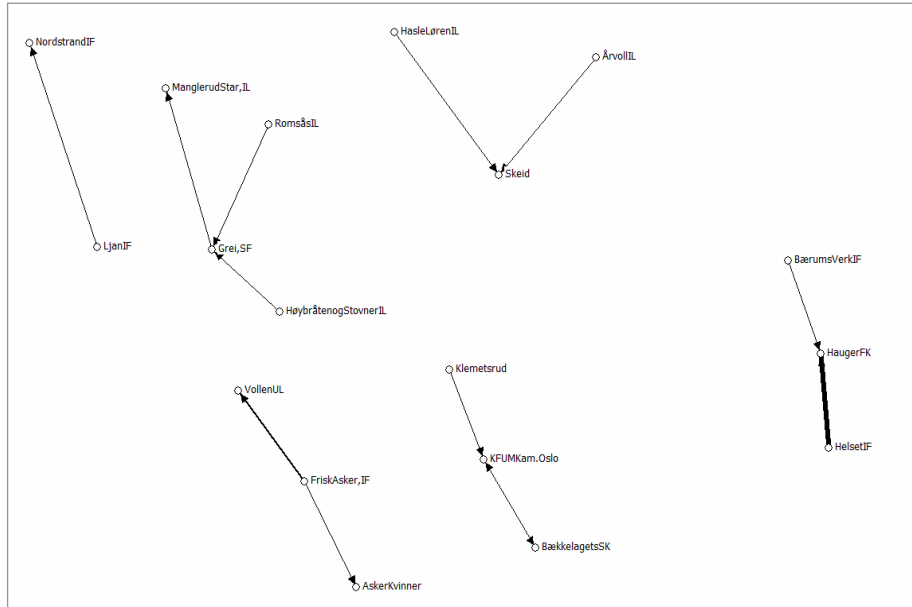

Klubber i nettverk

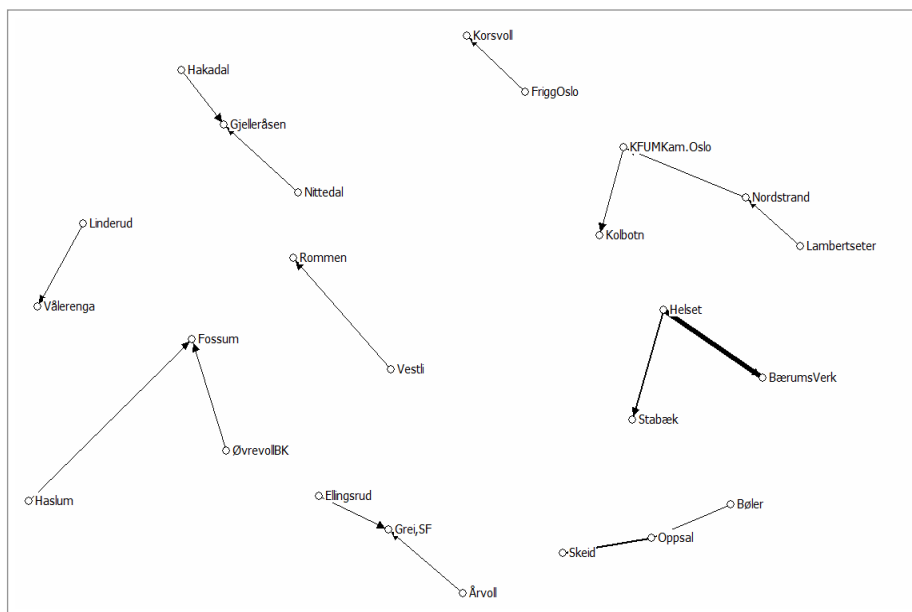
I det følgende tar jeg utgangspunkt i de samme data som er brukt over, men ved hjelp av en annen metode: sosial nettverksanalyse. Poenget her er at hver overgang ses på som en relasjon mellom to klubber: det er en relasjon som går fra en klubb til en annen, en klubb mottar en spiller og en annen klubb mister en spiller. Nettverksanalyser har enkelte fordeler i forhold til tradisjonelle statistiske analyser. For det første er de svært velegnet til å illustrere relasjoner mellom aktører (her: klubber) visuelt; det er lett å få fram mønstre og danne seg et bilde av hvordan overgangene mellom klubber ser ut i et litt større perspektiv. For det andre så kan man ut fra slike analyser si noe om hvem som er sentrale i overgangsmarkedet, og det er med det mulig også å få fram hvordan forskjellige klubber spiller ulike roller i forhold til den spesialiseringen og arbeidsdelingen som er i ferd med å tegne seg i norsk fotball.

I det følgende skal jeg se på hva slags nettverk det finnes mellom klubbene i Oslo fotballkrets ut fra hvordan spilleroverganger fordeler seg. Jeg har valgt å fokusere på enkelte utvalgte sider av overgangene. For det første skal jeg som over se på ungdoms- og voksenfotball for henholdsvis menn og kvinner. For det andre skal jeg, for å få litt bedre innsikt i de store tallene som ligger bak de samlede oversiktene over ungdoms/voksenfotballen, se på aldersgruppene 14, 16 og 18 år for henholdsvis menn og kvinner. Til sammen har man da et relativt godt grunnlag for å danne seg et bilde av hvordan overgangene i Oslo Fotballkrets tar form. Jeg vil kommentere dette skritt for skritt: først de tre utvalgte aldersgruppene sammen, så ungdomsfotballen (13-19 år) og voksenfotballen (20 år +), alt sammen ut fra kjønn. Klubber som ikke har vært involvert i overganger er ikke med i oversiktene som følger.

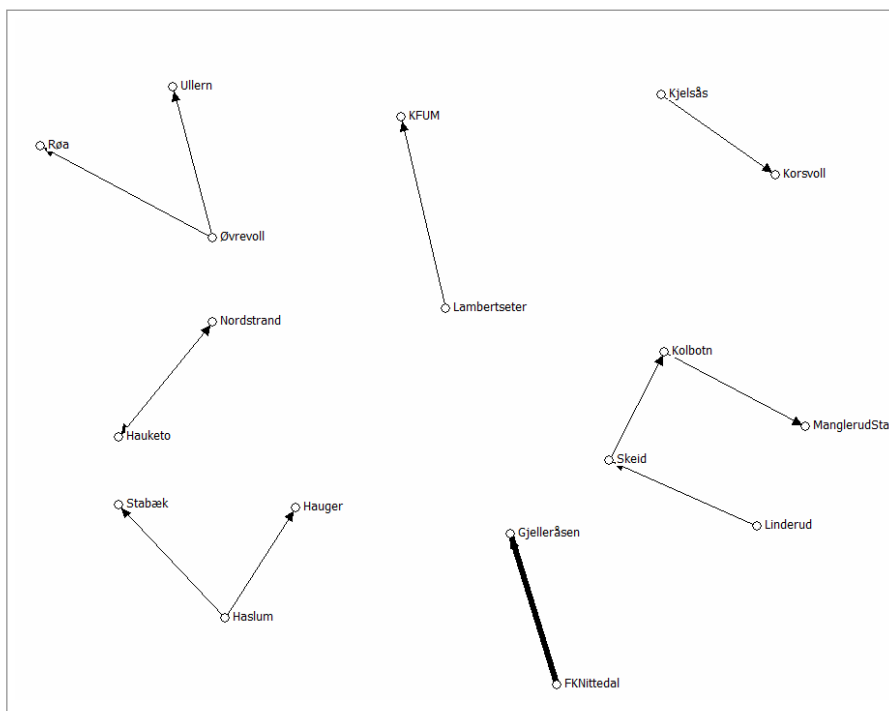
Figur 8. Overgangsmønster blant klubber i OFK, jenter 14 år (Tykkelsen på linjene angir antall overganger)

Figur 9. Overgangsmønster blant klubber i OFK, jenter 16 år (Tykkelsen på linjene angir antall overganger)

Figur 10. Overgangsmønster blant klubber i OFK, jenter 18 år (Tykkelsen på linjene angir antall overganger)

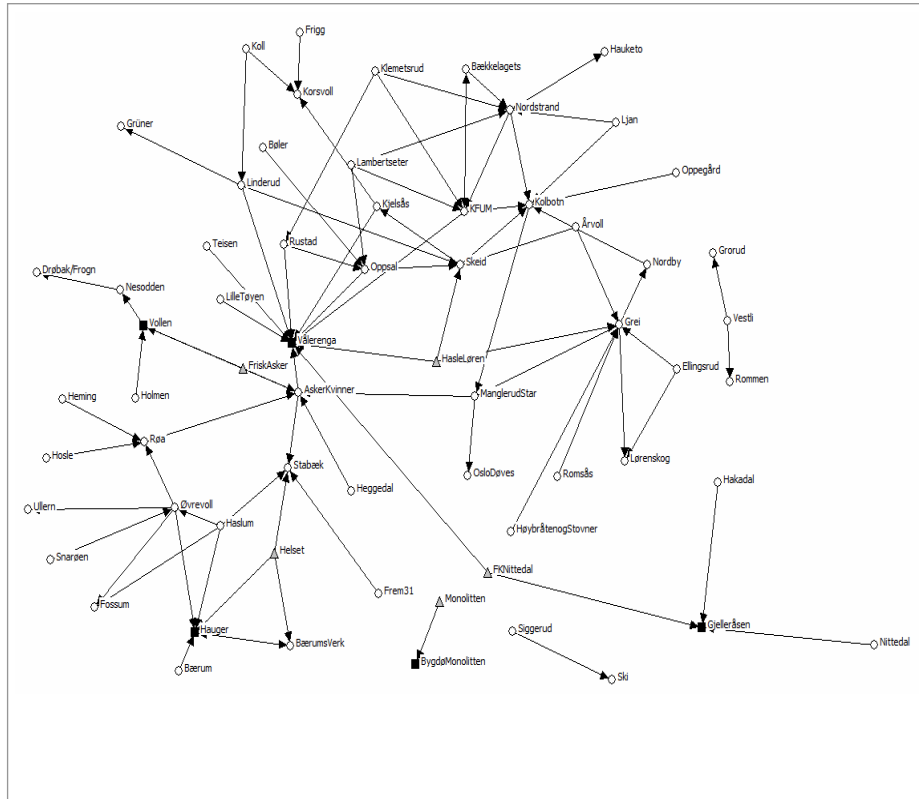

Ser man på de tre utvalgte aldersklassene for jenter (figur 8-10), får man først bekreftet funnene fra kapittel tre; det er relativt sett få overganger blant de yngste jentene (14 år), deretter øker det (16 år), før det igjen avtar (18 år). Når det gjelder mønsteret i overgangene ser man allerede blant de yngste at det er en tendens til at enkelt klubber mer systematisk mottar spillere, mens det ikke på samme måte ser ut til å være en systematikk i klubber som avgir spillere. Dette mønsteret viser seg igjen blant 16-åringene der utvalgte klubber (eks.: Grei, Gjelleråsen, Fossum) mottar spillere, mens det her også er en klubb (eks: Helset) som utelukkende mister spillere og som gjør dette til flere klubber. Ser man på 18-åringene har dette mønsteret endret seg, og det ser nå ut til at det først og fremst er systematikk i avgang (eks.: Haslum, Øvrevoll). Det må her bemerkes at dette er basert på relativt lave tall og det er rom for at små «tilfeldigheter/engangshendelser» kan ha stor innflytelse på resultatene.

Figur 11 viser overgangsmønsteret for ungdomsfotball kvinner samlet, og her peker det seg ut enkelte generelle tendenser. For det første kommer det fram en tydeligere rollefordeling der klubbene med firkantform er de som

mottar flest spillere, mens de med trekantform mister flest spillere. Igjen ser det ut som om det er mottakerroller som er tydeligst, men at denne (som hos f.eks. Asker) også ofte kombineres med at man mister spillere i et like stort omfang som man mottar dem. Figur 12 (voksenfotball, jenter) viser nok en gang et liknende mønster, der klubbene som mottar spillere peker seg klarest ut, men dette ser ut til å være andre klubber (bl.a. Oslostudentenes IK) enn de som mottar spillere blant de yngste, og det dreier seg også om færre overganger.

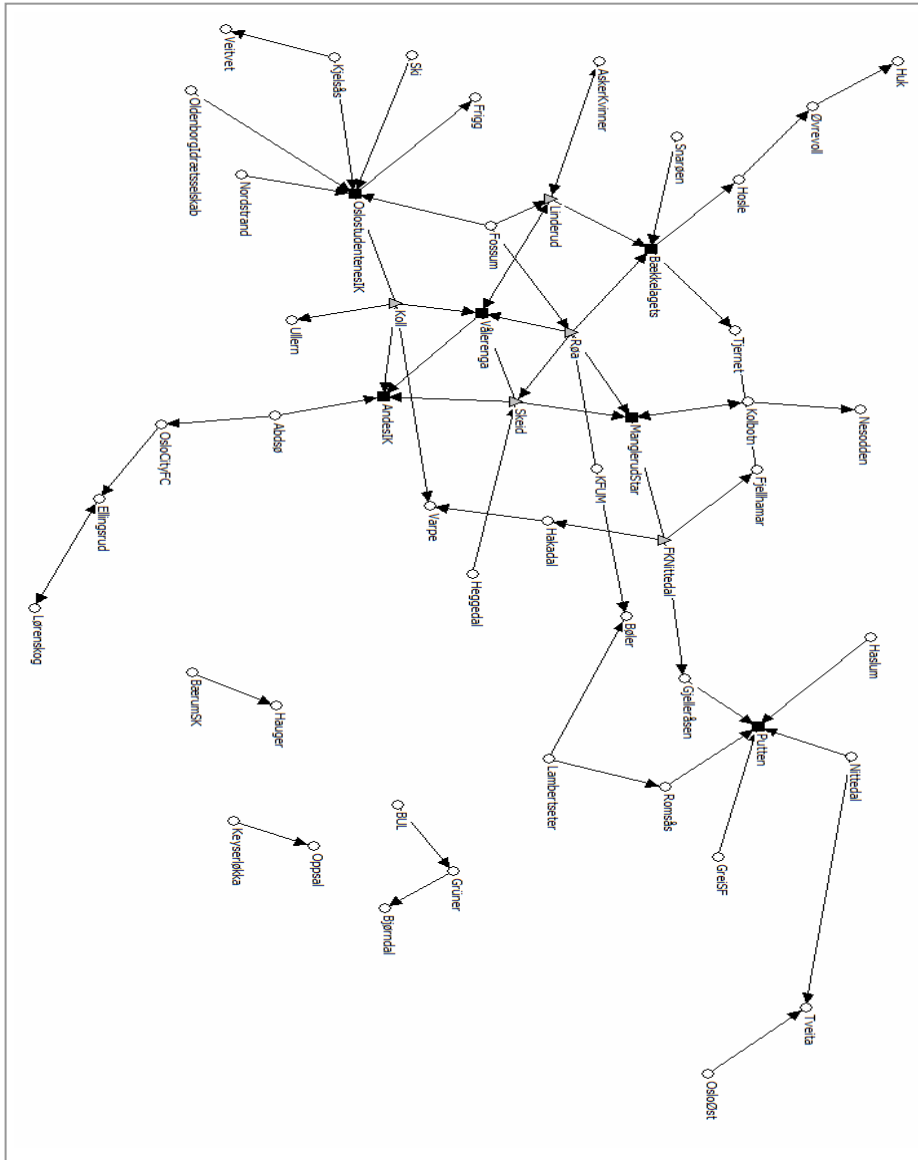
Figur 11. Overganger i OFK, jenter, ungdomsfotball, Δ = mister mange spillere, $\square$ = mottar mange spillere

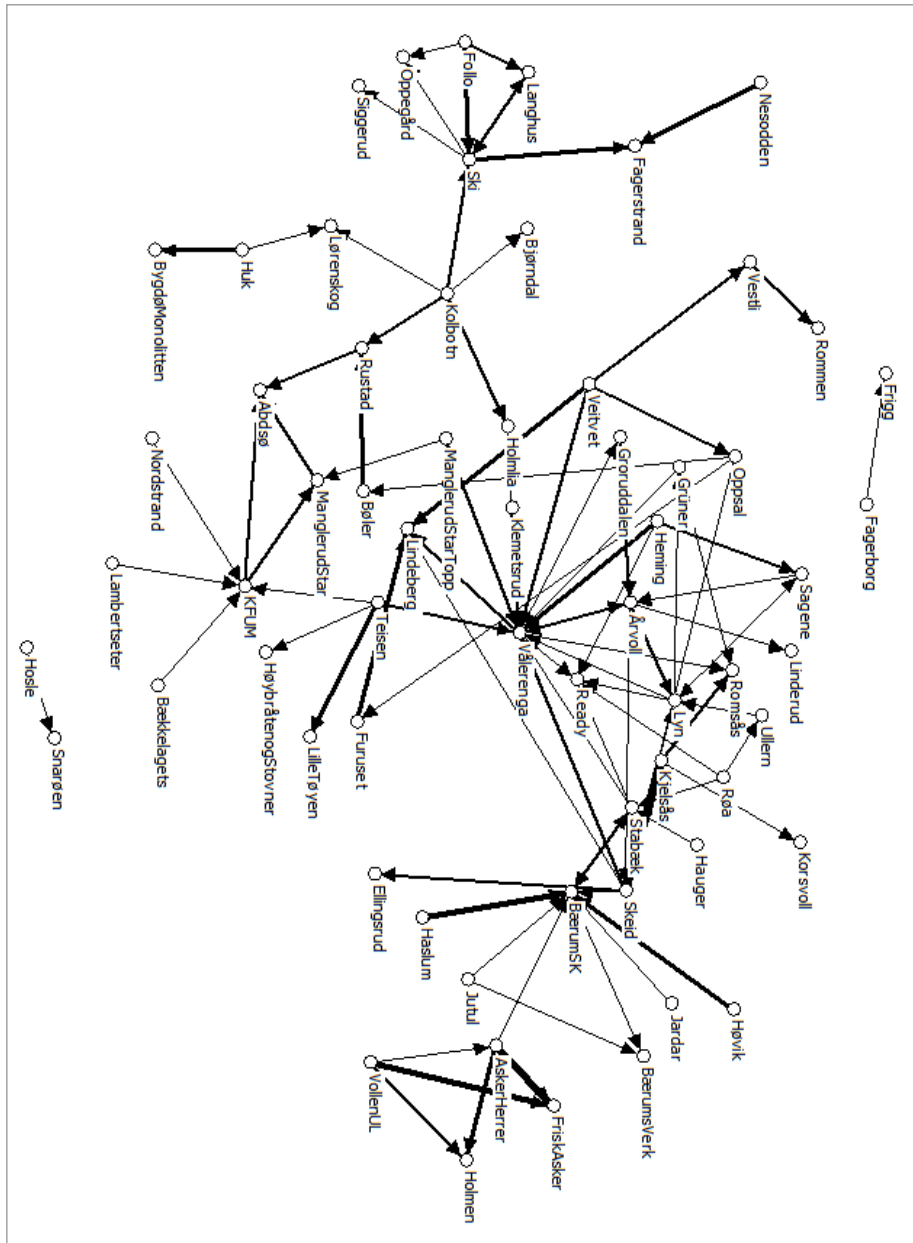

Samtidig ser man allerede fra 14 års alder ganske tydelig hvilke klubber det er som trekker til seg spillere, mens det igjen er litt mindre systematikk i hva slags klubber det er som mister spillere.

Figur 13. Overgangsmønster blant klubber i OFK, gutter 14 år, Δ = mister mange spillere, $\square$ = mottar mange spillere

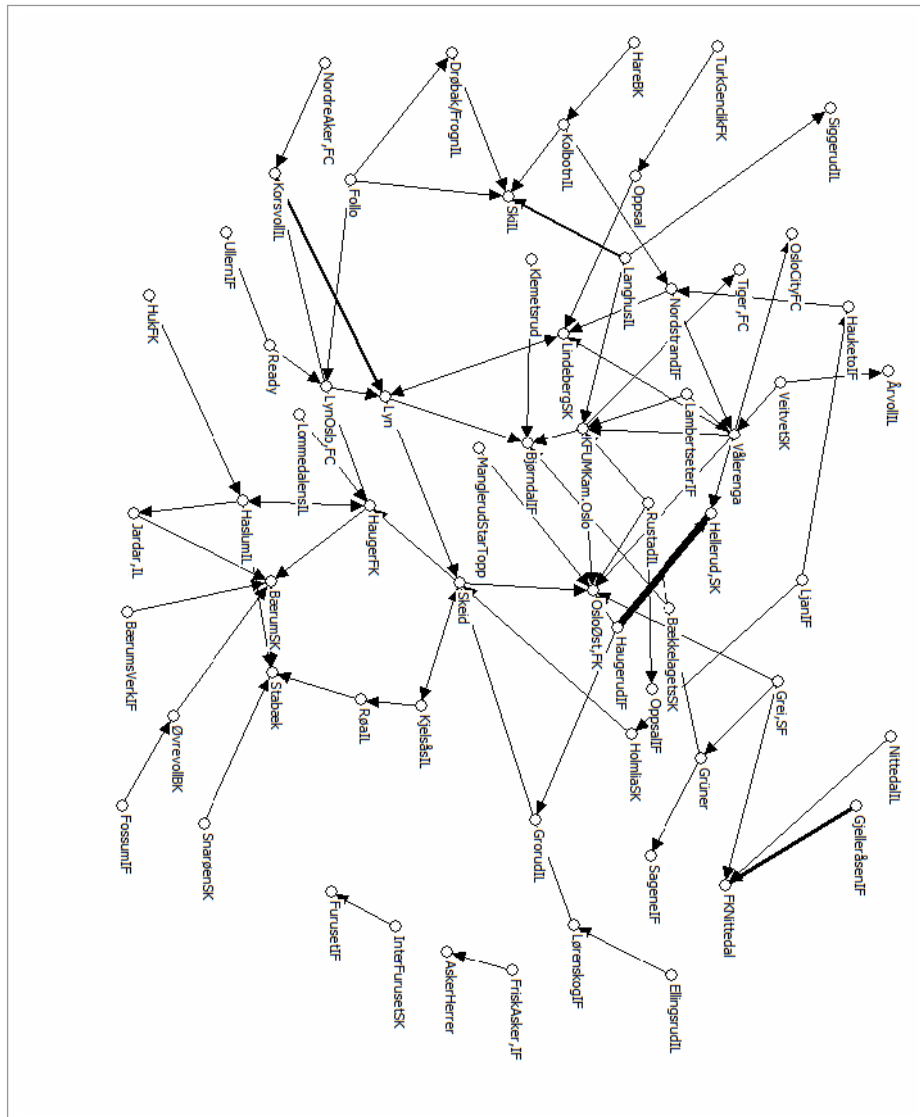

Figur 14. Overgangsmønster blant klubber i OFK, gutter 16 år, Δ = mister mange spillere, $\square$ = mottar mange spillere

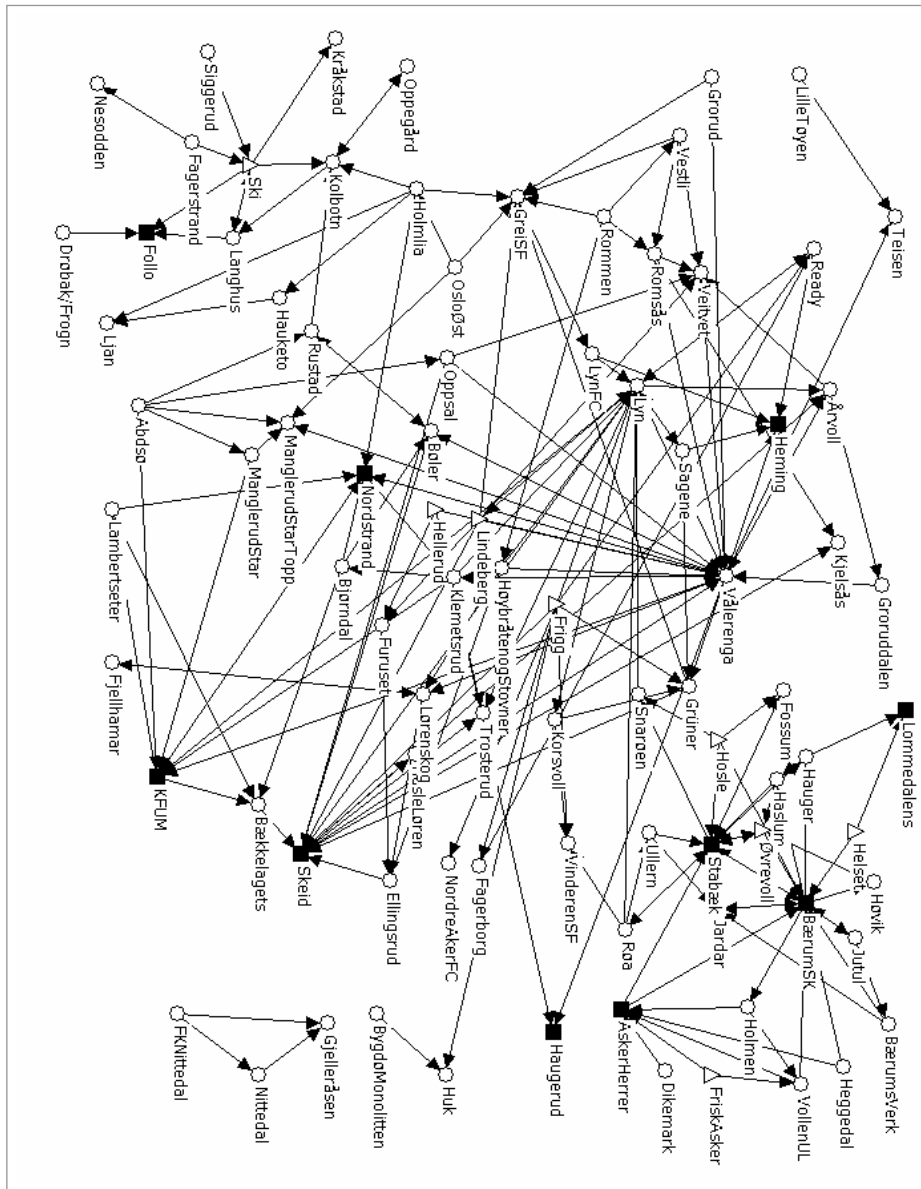

Figur 15. Overgangsmønster blant klubber i OFK, gutter 18 år, Δ = mister mange spillere, $\square$ = mottar mange spillere

Figur 16. Overganger i OFK, gutter, ungdomsfootball Δ = mister mange spillere, $\square$ = mottar mange spillere

Ser man på ungdomsfotballen for gutter (figur 16) får man nok en gang bekräftet to forhold. For det første at antallet overganger er stort og at det er mange klubber involvert og overgangene går i alle retninger. Samtidig er det slik at det er helt åpenbart at det er noen utvalgte klubber som står i sentrum for spillerstrømmene. Dette skyldes helt åpenbart sportslige forhold; til dels kombinert med noen geografiske mønstre. For voksenfotballen (figur 17) for gutter er det litt annerledes; for det første er antallet overganger lavere (pr årskull) samtidig som det er flere klubber involvert; dvs. færre overganger pr klubb, men flere klubber involvert i overgangsmønstrene. For å lage en illustrasjon som gir mening har jeg her bare tatt med de klubbene som er involvert i minst to overganger.

Oppsummering og diskusjon

Bakgrunnen for denne undersøkelsen har vært et ønske om å få en bedre oversikt over hvordan spilleroverganger mellom klubber skjer og har utviklet seg i Oslo Fotballkrets, og ut fra det har formålet vært å spekulere litt rundt hva en slik situasjon og utvikling innebærer. På et generelt nivå er det særlig to funn som peker seg ut. For det første er antallet overganger svært høyt, og det har vært en betydelig økning i antall overganger fra 2000 til 2006. For det andre er det verdt å legge merke til at det store antallet overganger stort sett knytter seg til ungdomsfotballen. Dette gjelder både for jenter og gutter, men mest markant for guttefotballen. Det er disse to trekkene – generell økning i antall overganger og et stort antall overganger i ungdomsfotballen – som vil være utgangspunkt for refleksjonene som følger under. Ved siden av disse generelle trekkene, har rapporten også sett på overganger i forhold til tidspunkt på året, spillers kjønn og alder og ulike klubbers roller i overgangsmarkedet.

Det første spørsmålet som melder seg når man ser på disse utviklingstrekkene er hvorfor man har fått en slik utvikling. En del av svarene på dette ble antydnet i kapittel 2: det handler om et samspill mellom fotballens betydning for mange unge spillere (fotballens status i samfunnet, den store betydningen fotball har for mange, identiteter som utvikles som en følge av den store betydningen fotball får, troen på fotball som karrierevei) og det tilbudet som utvikles (stort fokus på prestasjon, fotballakademier, fotball som integrert i vanlige utdanningsløp og klubbenes tunge satsing på talentutvikling). Til sammen har dette bidratt til en mer utbredt spesialisering og arbeidsdeling mellom klubber og følgelig også en tendens til at spillere bytter klubb for å finne en klubb som svarer til sine fotballmessige ambisjoner og som fyller et ønske om sosial tilhørighet.

Det andre hovedspørsmålet er hva dette betyr for fotballen i Oslo og hvilke utfordringer som tegner seg i forlengelsen av en slik utvikling. Jeg skal antyde en del aktuelle spørsmål knyttet til tre overordnede temaer: aktivitet (medlemstall, aktivitetstyper, sportslige resultater), organisasjon og ressurstilgang (frivillig innsats, offentlig støtte, sponsorinntekter, anlegg/baner).

Når det gjelder *aktivitet* så har utviklingen altså ført til en mer utpreget arbeidsdeling mellom (og i) klubbene. For den enkelte kan dette sees som en

positiv utvikling, fordi det da bør kunne finnes et tilbud som passer den enkelte: fotballmessig og sosialt. Et problem med en slik utvikling kan være at spillerne i mindre grad blir lojale i forhold til klubber, fordi det blir en svakere forventning om at man har forpliktelser i forhold til en spesiell klubb, noe som i like stor grad kan skyldes klubbens måte å forholde seg til spillere på som egenskaper (mindre lojalitet) ved spillerne. Et annet problem er å koordinere spillere og klubbtilbud, og det kan her være at mens det er relativt enkelt å organisere og synliggjøre det fotballfaglige, så lar ikke det sosiale seg organisere og tilpasse den samme modellen. Dette vil altså kunne føre til at det fotballfaglige blir dominerende i forhold til det sosiale. Men det vil uansett kunne bli slik at det er et problem med å få fram hva slags tilbud som finnes hvor – hvilken spiller passer i hvilken klubb/på hvilket lag. Det vil også kunne være store forskjeller når det gjelder i hvilken grad spillere er villige til å ta kostnadene ved å bytte klubb.

For klubbene kan en form for spesialisering også være positiv i det man kan tenke seg at man får mer homogene grupper – fotballfaglig og sosialt – som gjør det enklere å gi et tilbud som passer og som selvfølgelig også gjør det enklere å legge vekt på fotballfaglige aspekter. Ulempen er at det kan bli mer ustabile grupper som gjør det vanskelig å få kontinuitet i tilbudene når så mange spillere er på vandring mellom klubber på jakt etter et bedre tilbud.

At en slik utvikling har ført til bedre fotballprestasjoner synes rimelig å anta, men hvor viktig dette er, blir i sin tur avhengig av hvilket nivå man betrakter det fra. Er målet å utvikle talenter for et framtidig landslag, kan dette være veien å gå. Er målet at Oslos fotballspillere skal bli bedre enn f.eks. Hedmarks, kan det være fruktbart. Er målet å bli best i Oslo, er man vel heller inne i en spiral der man bare løfter mange ett nivå slik at spenning og glede kanskje bare er det samme etterpå: på et høyere nivå, med mer ressurser brukt.

Organisatorisk har denne utviklingen på mange måter ført til en styrking: spesialisering krever mer profesjonalitet (faglig kompetanse) som i sin tur med sannsynlighet her ført til at mange klubber driver bedre i dag, både administrativt og fotballfaglig enn tidligere. Samtidig er det slik at profesjonalisering av organisasjoner som i all hovedsak har vært basert på frivillig arbeidskraft tidligere og i dag i mange tilfeller baseres på en blanding av frivillig og profesjonell innsats også vil få følger for aktivitet og organisasjon.

Profesjonalisering betyr ikke bare (eller først og fremst) betalt arbeid, det betyr også at aktiviteter fagliggjøres, at de i stadig større grad baseres på fagkunnskap. Også fotballen er blitt fagliggjort i en slik betydning det siste tiåret – omfattende kursing av trenere og ledere – og dette gjør at det utvikles oppfatninger om hva som er den korrekte måten å organisere klubb og fotball på som gjør at spillerrommet for innflytelse for de som ikke behersker denne kunnskapen minskes. Dette kan i sin tur gi tre konsekvenser: at det (underforstått) stilles stadig større krav til hva en frivillig skal kunne og beherske, noe som i sin tur kan (i) gjøre det vanskelig å rekruttere frivillige, eller (ii) føre til

at man først og fremst rekrutterer frivillige med en type interesser og kompetanser og (iii) være en trussel mot mangfold i aktivitet og organisasjon. Selv om profesjonalitet på mange måter da vil være positivt, vil det også kunne være en utfordring for de frivillige organisasjonenes demokratiske strukturer: det vil være vanskelig for en frivillig å få gjennomslag i en organisasjon der ansatte med spesialkunnskap har sentrale posisjoner.

Når det gjelder *ressurstilgang* er igjen utviklingen motsetningsfull. I forhold til frivillig innsats, som er norske idrettslags viktigste ressurs (kvantitativt), kan dette som allerede antydte både føre til at man vil få mer kompetanse samlet, men også at man for problemer med å rekruttere frivillige om forventningene til hva man skal beherske av kunnskap blir for store. Det er også slik at profesjonalisering uunngåelig vil kreve økonomiske ressurser, noe som igjen (i) vil kunne føre til at man må legge ned mye arbeid i det å skaffe økonomiske ressurser eller (ii) vil kunne føre til at økonomiske ressurser kanaliseres i retning av det profesjonelle på bekostning av det som er mindre viktig ut fra fotballmessige ambisjoner.

I forhold til offentlige ressurser – stat, fylke, kommune – som også er viktige for fotballen, kan denne utviklingen igjen være et tveegget sverd. På den ene siden kan en slik utvikling framstå som attraktiv også for offentlige myndigheter som med det vil stille seg positiv. På den andre siden kan det også være at sentrale idrettspolitiske målsettinger – glede, helse, sosiale relasjoner og prestasjon – kan synes truet i en modell som blir for spesialisert og profesjonalisert. En mer prestasjonsorientert fotball vil kunne fungere godt i forhold til å få kommersiell støtte (ofte i form av sponsorer). Dette vil igjen i mange tilfeller kunne legge føringer på driften og skape avhengigheter som vil kunne stå i motsetning til de verdiene som ligger i den frivillige modell. Det vil også kunne være en motsetning mellom å lykkes kommersielt og det å motta offentlig støtte.

Institutt for samfunnsforskning

Rapport 2008:4

<i>Forfatter/Author</i> Ørnulf Seippel
<i>Tittel/Title</i> Spilleroverganger og klubbutfordringer i Oslo-fotballen
<i>Sammendrag</i> Antall spillere som bytter klubb øker, og denne rapporten gir en oversikt over spilleroverganger i Oslo Fotballkrets i 2006. Data viser at antallet overganger er høyt og økende. De fleste overgangene finner sted i ungdomsfotballen, og antallet overganger er høyere i guttefotballen enn jentefotballen. Spørsmålet om hvilke klubber som er involvert belyses på to måter: Dels ved en konkret oversikt over hvilke klubber som mister og mottar flest spillere, dels som en nettverksoversikt over hvilke klubber som er involvert i overgangene. Rapporten avsluttes med en diskusjon av hva trendene som beskrives i rapporten kan bety av utfordringer for klubbene i Oslo Fotballkrets.
<i>Emneord</i> Fotball, klubber, overganger, Oslo, nettverk
<i>Abstract</i> An increasing number of players are moving between clubs. This report presents data concerning this phenomenon in Oslo in 2006. Data indicates that the number of club transfers is high, and increasing. Most of the transfers take place within youth football, and the number of transfers is higher among boys than among girls. The question of which clubs are involved is addressed in two ways. Firstly, the report shows directly which clubs are losing and receiving players. Secondly, moves between clubs are illustrated by means of social network maps. The report ends with a discussion of what the trends described in this report might imply for the clubs involved.
<i>Index terms</i> Football, clubs, transfers, Oslo, networks